

המשרד לאזרחים ותיקים תחום חינוך מבוגרים

נספח א'

נוסח מעודכן ליום 6.11.2014

קריטריונים לפעילות קתדרה עממית הזכאית לתמיכה

קתדרה עממית (בעבר ניתן אישור למספר מוסדות להשתמש בשם "אוניברסיטה עממית", ומסמך זה מתייחס גם למוסדות אלה) הינה מוסד לימודי – תרבותי, אשר נועד להרחיב ולהעמיק את אופקיו הרוחניים של המבוגר ולפתח את כישוריו היצירתיים שלא ע"מ לקבל תעודה פורמאלית; מטרות אלה מיושמות כמערכת דידקטית – פדגוגית אופיינית למוסד זה ע"י הפעלה שיטתית של מגוון רחב של קורסים לימודיים, חוגים וסדנאות בתחומי דעת שונים.

1. הקתדרה מופעלת ע"י רשויות מקומיות.
2. המשרד לענייני גמלאים (להלן: "המשרד") יכיר בהפעלת קתדרה עממית אחת בכל ישוב, למעט ישוב המונה למעלה מ-100,000 תושבים במסגרתו ניתן יהיה להפעיל יותר מקתדרה אחת; קתדרה עממית תוכל לפתוח שלוחה או סניף או חוגים וקורסים בשכונות בהתאם לצרכים מקומיים.
3. פתיחתו של מוסד חדש תעשה בהסכמתם ובתמיכתם הפורמאלית של ראשי הרשויות, הסכמה שתעוגן בכתב.
4. האישור הראשוני להכרה במוסד חדש כזכאי לתמיכה יוענק לשנתיים; בתקופת ניסיון זו תיבדק העמידה בקריטריונים שנקבעו.
5. בישובים קטנים (עד 20,000 תושבים) תנאי להכרה בקתדרה העממית כזכאית לתמיכה הוא כי יפעלו 20 חוגים לפחות במשך שנת הלימודים בישובים בהם מס' התושבים נע בין 20,000 ל-30,000, תנאי להכרה בקתדרה העממית כזכאית לתמיכה הוא כי יפעלו בה 30 חוגים לפחות במשך שנת הלימודים, בישובים גדולים (מעל 30,000 תושבים) תנאי להכרה בקתדרה כזכאית לתמיכה הוא כי יפעלו בה 40 קורסים לפחות במשך שנת הלימודים.
לצורך סעיף זה קורס הינו קורס בן 15 שעות לפחות המונה לפחות 15 לומדים, למעט, קורס מחשבים שהוא קורס בן 15 שעות לפחות המונה 10 לומדים.
6. תוכנית הלימודים שיפעיל כל מוסד תכלול מגוון רחב של קורסים, ביניהם לכל הפחות 50% של חוגים עיוניים (מדעי הרוח כולל לימודי ארץ ישראל, מדעי החברה, מדעי ההתנהגות והטבע, קורסים עיוניים בתחום התרבות והתקשורת, שפות). למען הסר ספק – דוג' לחוגים שאינם עיוניים: אומנות ואומנויות, לימודי משפחה, תחביבים, קורסים מקצועיים ועוד. בכל מקרה של מחלוקת ביחס לסוג הקורס (עיוני/לא עיוני) יכריע המשרד. השעות שיוכרו לצורך תמיכה יהיה מכפלת סך כל השעות של הקורסים העיוניים עד פי שניים. לדוגמא: קתדרה המפעילה סך של 4000 שעות פעילות, מתוכם 1,500 שעות

המשרד לאזרחים ותיקים תחום חינוך מבוגרים

- קורסים עיוניים, השעות שיוכרו לה לצורך תמיכה יהיו 3,000. לצורך כך מחשבים ושפות יכללו כקורסים עיוניים.
- היקף השעות המקסימלי אשר יוכרו לתמיכה בעבור כל קורס לא יעלה על 120 שעות.
7. כל קתדרה תפרסם לקראת כל שנת לימודים ידיעון ופרסומים נוספים אשר בהם תוצג תוכנית הלימודים (נושאים, מרצים, לוח זמנים, שכר לימוד) בכל פרסום כזה יצוין שמו של המשרד כתומך בפעילות.
8. פעילותה של הקתדרה העממית תבוצע במבנה פיזי מתאים לקיום הפעילות ההשכלתית והותקן שילוט בולט של הקתדרה. מבנה פיזי מתאים משמעו כי הלימודים יתקיימו בחדרים ואולמות מוארים, מאווררים ומחוממים (על פי הצורך). הרשות תדאג לקיומם של ריהוט וציוד לימודי שיאפשרו קיום לימודים נאותים וכן תדאג לשירותי ניקיון.
9. בכל קתדרה/אוניברסיטה עממית יפעלו ועדת היגוי וועדת הוראה. בועדת ההיגוי יהיו חברים נציגי המשרד, הרשות ואנשי ציבור נוספים. תפקיד ועדת ההיגוי הוא לקבוע את המדיניות הכוללת של הקתדרה וכן לדון ולאשר תכניות עבודה שונות כולל תוכנית הלימודים. ועדת ההוראה תורכב מאנשי מקצוע בחינוך מבוגרים וכן נציג המשרד ותפקידה העיקרי יהיה לייעץ ולסייע למנהל הקתדרה בבניית תוכנית הלימודים, בחירת המרצים ובהיבטים פדגוגיים – דידקטיים נוספים.
10. הקתדרה תנוהל על ידי מנהל/מרכז העובד בחצי משרה לפחות, והוא יהיה בעל השכלה אקדמאית, עם ניסיון חינוכי בהוראה, הדרכה או ניהול מוסד חינוכי, עם עדיפות לחינוך מבוגרים. בחירתו של המנהל תאושר ע"י ועדת ההיגוי של המוסד. נהלים אלה חלים גם במקרים של חילופי מנהלים בקתדראות/אוניברסיטאות עממיות ותיקות. על המנהלים להשתתף בכל ההשתלמויות, ימי העיון וכנסים המאורגנים ע"י המשרד.